

In de gemeente Kaag en Braassem vindt de inzameling van papier sinds september 2020 plaats door Cyclus met ondersteuning van vrijwilligers. Voor deze ondersteuning heeft de gemeenteraad in mei 2020 € 45.000 beschikbaar gesteld als vergoeding voor vrijwilligers, voor een periode van tweeëneenhalf jaar. Daarnaast is besloten dat dit systeem geëvalueerd moet worden. Deze evaluatie heeft de afgelopen maanden plaatsgevonden. Hieronder volgt een beschrijving van de huidige situatie, vervolgens is aangegeven hoe de betrokken organisaties de inzameling ervaren en tenslotte is een voorstel voor het vervolg geformuleerd.

Huidige situatie

Het papier wordt huis aan huis ingezameld, één keer per maand, op zaterdagen. Per maand zijn er twee zaterdagen waarop de inzameling plaatsvindt, de ene zaterdag in het westelijk deel, de andere zaterdag in het oostelijk deel. De gemeente is onderverdeeld in elf routes en op negen routes vindt ondersteuning plaats met behulp van vrijwilligers. Per route zijn dat twee vrijwilligers, van zes verschillende organisaties. De vergoeding bedraagt € 45.000 per jaar. Ten tijde van het bepalen van de hoogte van de vergoeding waren er tien routes en is de hoogte van de vergoeding vastgesteld op € 4.500 per route per jaar. Dit komt neer op € 375 per route per keer ($€ 4.500 : 12$).

Huidige inzameling papier	Inzameling op zaterdag
	Inzameling één keer per maand
	Inzameling door Cyclus met achterladers
	Minicontainer voor papier en verzamelcontainers
	Ondersteuning door zes organisaties op negen routes
Vergoeding	€ 375 per route per keer
Ondersteuning door	Voetbalvereniging EMM - drie routes
	Basisschool De Roelevaer - één route
	Basisschool De Kinderbrug - één route
	Muziekvereniging Hoogmade - twee halve routes
	Voetbalvereniging SV Kickers - één hele en twee halve routes
	Voetbalvereniging Woubrugge - twee halve routes

Inzameling vanaf 2023

De insteek is dat de huidige manier van inzameling grotendeels wordt voortgezet. De betrokken organisaties zijn een aantal vragen voorgelegd, zodat duidelijk wordt of zij zich hierin kunnen vinden, of dat zij veranderingen willen doorvoeren.

Cyclus heeft het voorstel om één aspect te wijzigen: de inzet van zijladers op vier routes. Zie toelichting hieronder.

Daarnaast moet de raad besluiten wat de hoogte van de vergoeding voor de betrokken organisaties wordt.

Inzet zijladers op vier routes

Cyclus wil graag op vier routes zijladers gaan inzetten voor de huis aan huis inzameling. Nu worden alle routes met achterladers gereden. De reden om dit te doen is een efficiëntere inzet van het wagenpark. Momenteel worden de beschikbare zijladers niet ingezet. Het voordeel van zijladers is dat er geen beladers meer nodig zijn, alleen een corrector. Dit betekent dus minder inzet van personeel cq vrijwilligers en een geringere belasting van het personeel cq vrijwilligers (alleen nog maar rechtzetten van een minicontainer).

Vragen voor de betrokken organisaties

Onderstaande vragen zijn aan de betrokken organisaties gesteld. Hieronder volgt een samenvatting van de reacties.

1. *Hoe ervaren jullie de huidige papierinzameling.*
Over het algemeen positief, er zijn wel een aantal knelpunten en aandachtspunten, die zijn hieronder opgenomen.
2. *Zijn er om voldoende vrijwilligers voor de inzameling.*
Bij vier van de zes organisaties zijn voldoende vrijwilligers, twee zien dit problematischer. Twee (andere) organisaties vragen of de verplichte cursus niet anders georganiseerd kan worden (volledig online of op locatie in de gemeente).
3. *Wat is jullie mening over de hoogte van de vergoeding.*
De vergoeding kan wel omhoog gezien het feit dat de oudpapierprijs is gestegen.
4. *Wat vinden jullie van de PBM's (helm, schoenen, vestje).*
Goed, wordt over het algemeen trouw gedragen.
5. *Hoe verloopt de afstemming met Cyclus, specifiek de afstemming met de chauffeur.*
In het begin stroef, het verloopt nu beter, zeker met de vaste chauffeurs. Drie organisaties geven aan dat de start en wisseling van de routes soms nog wel rommelig verloopt, bv. omdat de chauffeurs niet altijd op tijd zijn of de route niet goed kennen. Eén organisatie geeft aan dat de afstemming met de planning van Cyclus minder goed verloopt.
6. *Hoe verloopt de inzameling met minicontainers.*
Wordt over het algemeen als prettiger en minder zwaar ervaren.
7. *Moeten er wijzigingen in het systeem komen of willen jullie op dezelfde manier doorgaan?*
Geen grote wijzigingen nodig, wel verbeterpunten. Naast de hiervoor genoemde punten vragen drie organisatie om een betere tijdsverdeling tussen de ochtend- en middagshift.
8. *Momenteel vindt de inzameling met achterladers plaats. Cyclus wil op enkele routes zijladers gaan inzetten. Dit betekent dat containers alleen nog maar recht gezet moeten worden. Dus minder en minder zwaar werk. Er is dan nog maar één corrector nodig en niet meer twee beladers. Hoe staan jullie hier tegenover?*
Positief dat het minder zwaar is, negatief dat je dan alleen loopt. Drie organisaties geven expliciet aan dit niet te willen, twee hebben er begrip voor en één organisatie is er blij mee.
9. *Wat wil je verder nog kwijt?*
Enkele aandachtspunten benoemd zoals bakken op gevaarlijke punten en lange diensten.

Op 1 september 2022 heeft een bijeenkomst plaatsgevonden waarbij de betrokken organisaties aanwezig waren, evenals de wethouder en Cyclus. Bovenstaande uitkomsten van de evaluatie zijn besproken. De betrokken organisaties konden zich hierin vinden. Ook zijn onderling ervaringen uitgewisseld. Tevens is het aanbod gedaan om per organisatie of met meerdere organisaties tegelijk, een vervolgesprek te hebben over de diverse uitvoeringsaspecten.

Vergoeding

De gemeenteraad heeft in mei 2020 besloten om de vergoeding voor de inzet van vrijwilligers vast te stellen op € 45.000, zijnde het verschil tussen de kosten van een systeem met en zonder vrijwilligers. De relatie met de hoogte van de oudpapierprijs is daarmee losgelaten. Op dat moment was de oudpapierprijs erg laag (dat was ook de reden dat het inzamelsysteem gewijzigd moest worden). Daarna is de oudpapierprijs sterk gestegen, maar de laatste maanden is deze weer sterk gedaald (vanwege de hoge energiekosten).

Het voorstel is om opnieuw het verschil tussen de kosten van een systeem met en zonder vrijwilligers te gebruiken als uitgangspunt voor de hoogte van de vergoeding. De hoogte van de oudpapierprijs wordt niet als uitgangspunt gehanteerd, omdat deze sterk kan fluctueren.

Aan Cyclus is gevraagd wat de kosten van de inzameling zijn van een systeem met en zonder vrijwilligers. Hieruit blijkt dat het verschil in kosten afgerond € 65.000 bedraagt.

De inzameling met vrijwilligers is dus € 65.000 goedkoper dan de inzet zonder vrijwilligers.

Dit wordt veroorzaakt door de lagere kosten van inzet personeel van Cyclus.

Indien dit bedrag wordt gebruikt als basis voor de vergoeding voor de vrijwilligers, dan wordt de berekening als volgt. De vrijwilligers ondersteunen op negen routes, dus dat komt neer op (€ 65.000 : 9, afgerond) € 7.200 per route per jaar. Dit komt neer op € 600 per route per keer (€ 7.200 : 12). Op deze manier komen we ook tegemoet aan de vraag van de betrokken organisaties voor een hogere vergoeding.

Daarnaast is dit een administratief eenvoudig systeem.

De kosten van de verplichte cursus en de kosten van de persoonlijke beschermingsmiddelen komen dan voor rekening van de gemeente (net als nu het geval is).

In het overleg met de betrokken organisaties kwam het verzoek om de huidige hoge oudpapierprijs deels ten goede te laten komen aan deze organisaties. Het voorstel is om dit niet te doen. De belangrijkste reden is dat dit een ingewikkeld systeem is: de oudpapierprijs wijzigt elke maand, evenals de ingezamelde hoeveelheden. Er zou dan elke maand een berekening moeten plaatsvinden om de hoogte van het bedrag te bepalen en om dit over de betrokken organisaties te verdelen. Daarbij komt dat de oudpapierprijs de laatste maanden weer sterk gedaald is (vanwege de hoge energiekosten).

Voorstel: vergoeding voor de betrokken organisaties opnieuw bepalen op basis van het verschil in kosten van een systeem met en zonder vrijwilligers. Dit komt neer op een bedrag van € 65.000. Dit bedrag voor drie jaar vaststellen, dus voor de periode 2023-2025. Hierbij opnieuw uitgaan van een vaste vergoeding per route. Geen extra vergoeding uitkeren die afhangt van de oudpapierprijs.

Inzet zijladers

De betrokken organisaties staan wisselend tegenover de inzet van zijladers. Een eventuele inzet levert voor- en nadelen op, zoals hierboven aangegeven. Op basis hiervan en op basis van de reacties van de betrokken organisaties zal dit onderdeel verder worden uitgewerkt.

Voor sommige organisaties kan dit een ontlasting betekenen, doordat minder vrijwilligers nodig zijn, andere willen dit juist om deze reden niet. Het voorstel is dat een eventuele inzet van zijladers geen gevolg heeft voor de hoogte van de vergoeding.

Conclusie: inzet van zijladers op bepaalde routes verder onderzoeken en alleen met instemming van de betrokken organisatie doorvoeren. De inzet van zijladers heeft geen gevolgen voor de hoogte van de vergoeding.

Aantal en indeling routes

Het aantal routes is gebaseerd op een volledige werkdag. Sommige organisaties verdelen de dag in twee delen, omdat het anders te lang duurt voor de vrijwilligers. De betrokken organisatie regelen dan vrijwilligers voor een ochtend- en een middagshift. Sommige routes worden door twee organisaties uitgevoerd. Uitbreiding van het aantal routes is niet aan de hand nodig en dit brengt extra kosten met zich mee. Vanaf de start is bij de betrokken organisaties aangegeven dat het de voorkeur verdient om vrijwilligers voor het ochtenddeel én het middagdeel in te plannen. Maar het is uiteindelijk aan de betrokken organisatie hoe ze hier mee omgaan. Uit de evaluatie blijkt dat de indeling van routes opnieuw moet worden bekeken en dan vooral de lengte van het ochtend- en middagdeel. Daarnaast is er betere afstemming nodig is tussen Cyclus en de organisaties, met name op de inzamelingsdag zelf. Dit betreft vooral de start en wisseling van de routes.

Conclusie: het aantal routes niet uitbreiden, maar wel opnieuw de indeling bekijken en opnieuw en betere afstemming met Cyclus over de start en wisseling van de routes.

Voorstel

Deze evaluatie is uitgevoerd op basis van het besluit van de gemeenteraad in mei 2020. Hieruit blijkt dat de betrokken organisaties over het algemeen tevreden zijn over de manier waarop de inzameling plaatsvindt. Er zijn enkele verbeter- en aandachtspunten, die opgepakt zullen worden, in afstemming met Cyclus. Het voorstel is dan ook om de inzameling op dezelfde manier door te zetten en de vergoeding te verhogen. Dit laatste punt wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.